

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2025/2026			
Nazwa przedmiotu	Podstawy rehabilitacji		
	Basics of rehabilitation		
Kod przedmiotu	P_I_A.36.Podstawy Reh		
Kategoria przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	D	
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo		
Forma studiów	Stacjonarne		
Poziom studiów	Studia I stopnia		
Rok studiów	II	Semestr studiów:	IV
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1		
Język wykładowy	Polski		
Koordynator przedmiotu	dr Iwona Wilk		
Prowadzacy przedmiot	dr Iwona Wilk		

Forma nakładu pracy studenta/Forma aktywności		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim:		
Wykład (W)	10	Z/O
Ćwiczenia praktyczne (ĆwP)	10	Z/O
Godziny studenta:		
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	10	Z
Sumaryczna liczba godzin dla modułu	30	-
* Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		

OPIS przedmiotu/MODUŁU:	
Cele i założenia przedmiotu/MODUŁU:	Uzyskanie przez pielęgniarkę/pielęgniara wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w dziedzinie rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych.
Wymagania wstępne do przedmiotu/MODUŁU:	Wiedza podstawowa z anatomii i fizjologii, patologii.

<u>MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ</u>		
<u>Kod modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Treść modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Metody weryfikacji efektu uczenia się</u>
<u>WIEDZA</u>		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	test pisemny
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwie nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;	test pisemny

D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	test pisemny
D.W46.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	test pisemny
D.W47.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	test pisemny
<u>UMIEJĘTNOŚCI</u>		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
D.U9.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	obserwacja 360*, wykonanie zadania praktycznego
D.U11.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	obserwacja 360*, wykonanie zadania praktycznego
D.U13.	przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	obserwacja 360*, wykonanie zadania praktycznego
D.U14.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	obserwacja 360*, wykonanie zadania praktycznego
<u>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</u>		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K02	przestrzegania praw pacjenta;	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela
K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	samoocena, odpowiedź ustna, obserwacja 360*, ocena nauczyciela

TREŚCI MERYTORYCZNE przedmiotu/MODUŁU:								
		Wykłady (W)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	-	-	-	10	-	-
		RAZEM	10					
semestr IV								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						
1.	Podstawowe pojęcia (fizjoterapia, rehabilitacja, usprawnienie, profilaktyka, prewencja, niepełnosprawność, inwalidztwo, uszkodzenie, upośledzenie funkcji, terapia zajęciowa). Rodzaje niepełnosprawności – cechy, objawy. Metody fizjoterapeutyczne – podstawowe, specjalne, Polski model rehabilitacji	D.W1. D.W2. D.W10. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						
2.	Psychospołeczne następstwa niepełnosprawności – problemy pacjenta i jego rodziny. Współpraca z osobą z niepełnosprawnością, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi proces rehabilitacji. Metody poprawy jakości życia osób z ograniczoną sprawnością ruchową i intelektualną. Testy diagnostyczne możliwości i potrzeb pacjenta/ próby wysiłkowe	D.W1. D.W2. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						
3.	Zespół rehabilitacyjny. Zadania pielęgniarstwa rehabilitacyjnego. Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji (cele, zasady i etapy rehabilitacji, metody i techniki usprawniania chorych). Wyroby medyczne – rodzaje, aplikacja, wskazania do stosowania, funkcja.	D.W1. D.W2. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						
4.	Zindywidualizowany plan opieki. Rehabilitacja kompleksowa – lecznicza, zawodowa, społeczna. Cele i działania pielęgnacyjne zgodne z planem leczenia i programem rehabilitacji. Zapobieganie powikłaniom. Realizacja opieki w aspekcie adaptacji do stanu niepełnosprawności lub przewlekłej choroby.	D.W1. D.W2. D.W26. D.W27. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						
5.	Współpraca interdyscyplinarna w zakresie pielęgnowania, planowania i realizacji oraz oceny efektów rehabilitacji. Ewaluacja stanu zdrowia pacjenta, modyfikacja procesu usprawniania.	D.W1. D.W 2. D.W46. D.U11. D.U13. D.U14. K1 – K05						
6.	Metody i techniki usprawniania chorych długo przebywających w łóżku, pozycje odciążeniowe, drenażowe, przeciwbólowe. Ćwiczenia przyłóżkowe: bierne, bierno-czynne, czynno-bierne, czynne, zmiana pozycji ułożeniowej, ćwiczenia izometryczne, przeciwzkrzepowe, oporowe, ćwiczenia samowspomagane, wspomagane, z przyborami; stopniowa pionizacja; chód z balkonikiem, chód o kulach, chód po schodach	D.W1. D.W 2. D.W26. D.W27. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						
7.	Rehabilitacja narządu ruchu i układu nerwowego: • pacjent po urazach ortopedycznych w obrębie narządu ruchu • pacjent w ostrym stanie bólowym • pacjent z wadą postawy i skoliozą • pacjent ze schorzeniami reumatologicznymi • pacjent po porażeniach, uszkodzeniach rdzenia kręgowego, MPD	D.W1. D.W 2. D.W.10. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						

8.	Rehabilitacja w schorzeniach układu krążenia: - wpływ wysiłku fizycznego na układ krążenia - pacjent z chorobą niedokrwienną serca - próby wysiłkowe (bieżnia, cykloergometr) - pacjent po zawale mięśnia sercowego: - profilaktyka pierwotna i wtórna - model usprawniania A,B, B1: - rehabilitacja szpitalna i poszpitalna: wczesna i późna - rehabilitacja z elementami psychologii - usprawnianie po zabiegach kardiochirurgicznych, - pacjent po udarze mózgu: - rehabilitacja wczesna i późna.	D.W1. D.W 2. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
9.	Rehabilitacja w schorzeniach układu oddechowego: - wpływ wysiłku fizycznego na układ oddechowy - zmiany czynności układu oddechowego podczas wysiłku fizycznego - próby wysiłkowe - pozycje drenażowe - metody usprawniania w rozstrzeniach oskrzeli i astmie oskrzelowej (efektywny, kaszel, oklepywanie) - metody usprawniania w zapaleniu płuc i POCHP - metody usprawniania w mukowiscydozie (inhalacje, ćwiczenia oddechowe) Postępowanie fizjoterapeutyczne z pacjentem przed i po zabiegach operacyjnych: - zasady usprawniania w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym w zabiegach torakochirurgicznych, w obrębie jamy brzusznej, po mastektomii.	D.W1. D.W2. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
10.	Elementy psychologii w pracy fizjoterapeutycznej pielęgniarki/pielęgniarza - umiejętność komunikacji z personelem medycznym, pacjentem, rodziną - sposoby radzenia sobie ze stresem i obciążeniem zawodowym - wypalenie zawodowe	D.W1. D.W 2. D.W.10. D.W26. D.W27. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07

		Ćwiczenia praktyczne (ĆwP)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	-	-	-	10	-	-
		RAZEM	10					
semestr IV								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						
1.	Udział pielęgniarki w procesie rehabilitacji (etapy i techniki przenoszenia chorych, asekuracji niepełnosprawnych, pionizowanie, nauka chodzenia). Zapobieganie przykurczom, zanikom mięśniowym i odleżynom. Udogodnienia stosowane w pozycji ułożeniowej i pionizacji pacjenta. Zindywidualizowany plan opieki, działania rehabilitacyjne pielęgniarek i pielęgniarzy. Realizacja elementów rehabilitacji z opieką w aspekcie adaptacji do stanu niepełnosprawności lub przewlekłej choroby. Zaopatrzenie w	D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07						

	sprzęt i wyroby medyczne (zasady doboru właściwych wyrobów medycznych)	
2.	Praktyczna nauka różnego rodzaju ćwiczeń stosowanych na wybranych oddziałach w zależności od rodzaju schorzenia, objawów, specyfiki leczenia.	D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
3	Rehabilitacja narządu ruchu, układu nerwowego: • pacjent w ostrym stanie bólowym (rwa kulszowa) • pacjent z wadą postawy i skoliozą • pacjent po uszkodzeniu rdzenia kręgowego, po porażeniu • pacjent z reumatoidalnym zapaleniem stawów • pacjent po urazach ortopedycznych i operacjach ortopedycznych	D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
3.	Rehabilitacja w schorzeniach układu krążenia i układu krwionośnego: • pacjent z chorobą niedokrwienną serca i niewydolnością naczyniową (test marszowy) • pacjent po zawale mięśnia sercowego: – profilaktyka pierwotna i wtórna – rehabilitacja szpitalna i poszpitalna: wczesna i późna • pacjent po udarze mózgu: – rehabilitacja wczesna i późna	D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
4.	Rehabilitacja w schorzeniach układu oddechowego: • zmiany czynności układu oddechowego podczas wysiłku fizycznego • próby wysiłkowe • pozycje drenażowe • metody usprawniania: a) w ostrym i przewlekłym zapaleniu oskrzeli i płuc b) w rozstrzeniach oskrzeli c) w astmie oskrzelowej d) w POCHP e) w mukowiscydozie Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego, usprawnianie w okresie przed/ i pooperacyjnym: a) w torakochirurgii b) w kardiochirurgii c) po mastektomii d) w obrębie narządu ruchu	D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07

		Praca własna studenta (PW)						
		SEMESTR	I	II	III	IV	V	VI
		LICZBA GODZIN (L)	-	-	-	10	-	-
		RAZEM	10					
semestr IV								
LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się						

1.	Innowacyjne metody rehabilitacji osób niepełnosprawnych (wirtualna rzeczywistość, gogle wirtualne, platformy, gry interaktywne).	D.W1. D.W2. D.W.10. D.W46. D.W47.D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
2.	Metody rehabilitacji z udziałem zwierząt.	D.W1. D.W2. D.W.10. D.W46. D.W47.D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
3.	Trening autogeny Schultza, Jacobsona, Foley, Feldenkraisa – wspomaganie pacjenta w procesie rehabilitacji.	D.W1. D.W2. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07
4.	Rehabilitacja w wykonaniu pielęgniarki/pielęgniарza na wybranych oddziale np. kardiologicznym, pulmonologicznym, onkologicznym, ortopedycznym	D.W1. D.W2. D.W46. D.W47. D.U11. D.U13. D.U14. K01 - K07

Metody/narzędzia dydaktyczne	• Wykład informacyjny • Wykład multimedialny • Studium przypadku • Pokaz • Omówienie • Ćwiczenia • Instruktaż
-------------------------------------	---

SPOSOBY OCENY

F-Formułująca

P- Podsumowująca

Zaliczenie każdej z form zajęć przedmiotu jest warunkiem uzyskania zaliczenia całego przedmiotu.

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	20
Nakład pracy studenta	10
suma	30
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

ZALICZENIE PRZEDMIOTU - PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ ZALICZENIEM NA OCENĘ

Wykład (W)	Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę(Z/O) stanowi: • obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności, • uzyskanie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi z testu pisemnego zawierającego pytania jednokrotnego wyboru.
Ćwiczenia praktyczne (ĆWP)	Podstawę do uzyskania zaliczenia stanowi: • obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności, • aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, praktyczna praca polegająca na wykonywaniu ćwiczeń, pionizowaniu, przyjmowaniu pozycji ułożeniowych, wykonywaniu testów wysiłkowych), • zaliczenie/uzyskanie pozytywnej oceny z wykonania zadania praktycznego:
Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego (PW)	• opracowanie we własnym zakresie zagadnień przewidzianych w tej formie kształcenia, • praca pisemna (krótka) z zagadnień dotyczących fizjoterapii stosowanej przez pielęgniarki//pielęgniарzy

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91 % poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81 – 90 % poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71 – 80 % poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66 – 70 % poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60 – 65 % poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ		Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
KRYTERIA	Liczba punktów		
		bardzo dobry	16
Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
Aktualność wiedzy z zakresu poruszanego tematu.	0-5	dobry	13-14
Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY ZADANIA PRAKTYCZNEGO			Skala ocen wykonanego zadania praktycznego w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	15
1.	Prawidłowe przygotowanie pozycji ułożeniowej (drenażowej, przeciwbólowej, odciążającej, zapobiegającej odleżynom)	0-5	dobry plus	14
2.	Poprawne wykonanie wylosowanego ćwiczenia leczniczego	0-5	dobry	12-13
3.	Prawidłowe przeprowadzenie próby wysiłkowej lub pionizacji lub elementów masażu (oklepywanie)	0-5	dostateczny plus	10-11
			dostateczny	8-9
RAZEM:		15 pkt	niedostateczny	<7

KRYTERIA UZYSKANIA ZALICZENIA Z PRACY WŁASNEJ- PISEMNEJ	
PRACA ZALICZONA	Praca przygotowana zgodnie z wytycznymi (strona tytułowa, charakterystyka tematu według punktów, piśmiennictwo), wyczerpująca temat, dopuszcza się kilka błędów merytorycznych w pracy, piśmiennictwo powinno być przygotowane według wytycznych, cytowania w pracy zgodnie z podanymi wytycznymi
PRACA NIE ZALICZONA	Praca przygotowana niezgodnie z wytycznymi, napisana nie na temat, lub napisana na temat ale zawierająca liczne błędy merytoryczne i edytorskie, nie zawierająca spisu piśmiennictwa i cytowań.

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Donata Kurpas i Krzysztof Kassolik. Wyd. Continuo, Wrocław, 2010.
2.	Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych; Elżbieta Rutkowska, Wyd. PZWL, Warszawa, 2024.
3.	Pielęgniarstwo: ćwiczenia. Wiesława Ciechaniewicz, Wyd. PZWL, Warszawa, 2014.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Fizjoterapia oddechowa. A. Rosławski, M. Woźniewski. – Wydawnictwo AWF Wrocław 2001
2.	Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. A. Rosławski, T. Skolimowski. – Wydawnictwo Lekarskie PZWL – Warszawa. Wydanie VIII, 2014.
3.	Rehabilitacja po udarze mózgu. Zasady i strategia / Polly Laidler Tł.Andrzej Cedro. - Wyd 2. - Warszawa : PZWL, 2014.

Podpis koordynatora przedmiotu/MODUŁU:
